

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1/G. P.**, bytom P., **2/ Ing. Š. P.**, bytom B., **3/ E. P.**, bytom P., proti odporcom: **1/ S. K.**, bytom P., **2/ J. K.**, bytom P., **3/ K. K.**, bytom P., **o určenie že nehnuteľnosť parcela číslo X, zapísaná v pozemkovej knihe vložka číslo X, toho času vedená ako parcela č. X kat. územie P., patrila ku dňu smrti V. P., rod. L. do jej podielového spoluvlastníctva vo veľkosti 1/3, ku dňu smrti M. L. patrila do jej podielového spoluvlastníctva vo veľkosti podielu 1/3, ktorá sa viedla na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. V2-14Nc/38/1996 C 5/2005, o dovolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. januára 2010 sp. zn. 15 Co 240/2009, takto**

r o z h o d o l:

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 18. marca 2009 č.k. V-2 14 Nc 38/1996-479 zamietol návrh navrhovateľov, ktorým sa domáhali určenia, že V. P., rod. L., nar. X bola podielovou spoluvlastníčkou vo veľkosti 1/3 parc. č. X vo výmere X m², vedenej ako dom a dvor zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. X kat. úz. P. (v súčasnosti parc. č. X vedená ako zastavané plochy a nádvoria vo výmere X m² zapísané Katastrálnym úradom v Bratislave Správou katastra pre Hlavné mesto SR Bratislavu, pre okres P., obec P., na LV č. X) ku dňu svojej smrti 4. 7. 1974 a zároveň o určenie, že M. L., rod. L., nar. X bola podielovou spoluvlastníčkou vo veľkosti 1/3 parc. č. X vo výmere X m², vedené ako dom a dvor zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. X kat. úz. P. (v súčasnosti parc. č. X vedená ako zastavané plochy a nádvoria vo výmere X m² zapísané Katastrálnym úradom v Bratislave Správa katastra pre Hlavné mesto SR Bratislava, pre okres P., obec P., na LV č. X.) ku dňu svojej

smrti 6. 8. 1996. Zamietnutie návrhu odôvodnil stratou vlastníctva právnych predchodcov žalobcov, a to konfiškáciou v roku 1946 (výmer ONV v Modre z 29.11.1946).

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľov v 1. až 3. rade rozsudkom z 20. januára 2011 sp. zn. 15Co 240/2009 potvrdil rozsudok okresného súdu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. K námietkam odvolateľov uviedol, že rozhodnutie o konfiškáciu bolo vydané orgánom na to kompetentným (§ 1 ods. 4 dekrétu prezidenta republiky č.108/1945Zb.), a preto ho nemožno považovať za nulitný akt.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie navrhovatelia v 1. až 3. rade. Namietali existenciu vady podľa § 237 písm. d/ O.s.p., ktorá spočíva v existencii konania na Pozemkovom úrade Bratislava –vidiek pod č. 1155/82/PÚ, v ktorom sa vedie konanie o ich reštitučnom nároku. Súčasne namietali existenciu vád podľa § 237 písm. f/ O.s.p, ktoré však nekonkretizovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods.1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods.1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.). Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a odd. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

V každom dovolacom konaní skúma dovolací súd najskôr to, či dovolanie je podané v zákonom stanovenej lehote, či ho podáva na to oprávnená osoba a či je dovolanie procesne prípustné (či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 237 až 239 O.s.p.). Dovolací súd pri tom rieši len otázky procesnej povahy. K riešeniu ďalších otázok (napr. z hľadiska výskytu procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. alebo z hľadiska správnosti právneho posúdenia veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.) môže dovolací súd pristúpiť až vtedy, keď bolo dovolanie podané v zákonom stanovenej lehote, subjektom oprávneným podať dovolanie a proti rozhodnutiu, ktoré podľa zákona možno týmto mimoriadnym opravným prostriedkom napadnúť.

V dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda,

prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. Dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 241 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že navrhovateľmi v 1. až 3. rade podané dovolanie neobsahuje konkretizáciu dovolacích dôvodov, pre ktoré navrhovatelia rozhodnutie odvolacieho súdu napádajú, pričom na výzvu súdu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 241 ods. 4 O.s.p., uskutočnenú uznesením z 15. apríla 2010 č.k. V2-14Nc/38/1996-538, ktoré bolo doručené navrhovateľom 29. apríla 2010 resp. 30. apríla 2010, reagovali iba doručením (dňa 12. mája 2010) splnomocnenia pre advokátku JUDr. A. K. na zastupovanie v predmetnom dovolacom konaní. Následne okresný súd opätovne uznesenie z 15. apríla 2010 č.k. V2-14Nc/38/1996-538 doručoval právnej zástupkyňi navrhovateľov, ktorá ho prevzala 21. júna 2010. Navrhovatelia a právna zástupkyňa v súdom určenej desaťdňovej lehote (ani neskôr) vôbec nereagovali a dovolanie požadovaným spôsobom nedoplnili.

Napriek tejto skutočnosti dovolací súd posúdil podanie ako dovolanie a vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), sústredil sa dovolací súd ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p.

Dovolateelia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a) až d/, e) a g) O.s.p. netvrdili a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateelia namietajú, že v konaní im bola odňatá možnosť pred súdom konať. Na konkretizáciu tohto dovolacieho dôvodu však nič neuviedli. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci, postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania.

Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľom neznemožnili uplatniť procesné práva priznané im právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

O procesne vadný postup ide aj vtedy, keď v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ O.s.p.). Súd musí v týchto prípadoch zastaviť konanie pre prekážku *res iudicata* (§104 ods.1 v spojení s §159 ods.3 O.s.p.) , resp. pre prekážku *litispendencie* (§ 104 ods. 1 O.s.p.v spojení s § 83 O.s.p.).

V zmysle § 83 O.s.p. bráni začatie konania tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie. V tomto ustanovení vyjadrená prekážka veci začatej (*litispendencia*) patrí k podmienkam konania, ktorých nedostatok súdu znemožňuje rozhodnúť vo veci samej. Prekážka veci začatej teda bráni tomu, aby bola prejednaná a rozhodnutá vec, o ktorej už bolo skôr začaté konanie. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto súd po jeho zistení musí konanie v ktoromkoľvek štádiu bez ďalšieho zastaviť (§ 104 ods. 1 O.s.p.). O prekážku veci začatej v zmysle uvedeného ustanovenia ide vtedy, keď v neskoršom konaní ide o ten istý nárok, o ktorom už bolo skôr začaté iné konanie, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Konanie sa týka tých istých osôb aj vtedy, keď majú rovnaké osoby v rôznych súdnych konaniach rozdielne procesné postavenie (v jednom konaní vystupujú ako žalobcovia, v druhom ako žalovaní). Konanie sa týka tých istých osôb aj vtedy, keď v neskôr začatom konaní vystupujú právni nástupcovia osôb, ktoré sú alebo boli účastníkmi skôr začatého konania. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak v konaní ide o rovnaký nárok, ktorý je vyvodzovaný z rovnakých skutkových okolností.

V danom prípade dovolatelia poukázali na to, že pred Pozemkovým úradom Bratislava –vidiek pod č. 1155/82/PÚ sa vedie konanie o ich reštitučnom nároku podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Ide teda o nárok, ktorým sa navrhovatelia domáhajú vrátenie vlastníckeho práva, ktoré v minulosti stratili z dôvodov v zákone upravených. V tomto konaní však navrhovatelia tvrdia, že k strate vlastníckeho práva nikdy nedošlo a žiadajú aby ich právo, resp. právo ich právnych predchodcov bolo deklarované. Ide teda o rozdielne nároky , preto nie je splnená podmienka totožnosti predmetu konania a tým ani totožnosti veci.

Keďže v danom prípade neboli zistené vady konania uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie navrhovateľov je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní neboli navrhovatelia úspešní a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo odporcom (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal odporcom náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní im žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta